

Николина КЕНИГ

УДК: 364.2–055.1
159.947.3.072–055.1–057–058.83(497.7)“2019”
305.5–055.1:159.923.2
Изворен научен труд

ЕФЕКТИ ОД ПРИФАЌАЊЕТО НА МАСКУЛИНИТЕ НОРМИ ВРЗ ДОБРОСОСТОЈБАТА НА МАЖИТЕ

Кратка содржина

Со оглед на акумулацијата на докази за комплексните врски помеѓу родовите норми и добросостојбата, проучувањето на ефектите на маскулините норми врз здрвјето на мажите сè повеќе станува фокус на интерес на јавното здравство. Ова истражување е обид да се придонесе кон расветлување на поврзаноста меѓу прифаќањето на различните аспекти на хегемоната маскулина норма со самодовербата и задоволство од животот од една страна и депресивноста, анксиозноста, стресот, емоционалната затвореност и преземањето ризици по здравјето од друга. Примерокот на кој се прибирани податоците е составен од 310 мажи, етнички Македонци од 20 различни градови во земјата, на возраст меѓу 20 и 30 години.

Резултатите од анализата на корелациите меѓу осумте вклучени варијабли, освен што јасно ја потврдија потребата од анализа на различните аспекти на маскулиноста врз однесувањето на мажите, сугерираат и дека за оваа возрастна категорија мажи, идентификацијата со хегемоната маскулиност носи повеќе потенцијални опасности од придобивки. Така, додека прифаќањето на хегемониот идеал е позитивно поврзан со самопочитувањето и задоволството од животот низ само мал број аспекти, поголемиот дел од нив се асоцирани со неподготвеност да се споделуваат емоции, депресивност, стрес, анксиозност и однесувања ризични по здравјето.

Клучни зборови: МАСКУЛИНИ НОРМИ, РИЗИЧНИ ОДНЕСУВАЊА, ДОБРОСОСТОЈБИ

ВОВЕД

Маскулините родови норми се социјално конструирани и наметнати „правила“ во рамки на даден културен контекст за тоа кои особини, односно однесувања се карактеристични за мажите. Конел (Connell, 1995) го предлага моделот на хиерархија на мажествености, во која, хегемоната маскулиност е доминантниот идеал за тоа што значи да се биде маж. Во западната култура, хегемоната маскулиност е асоцирана пред сè со компетитивност, независност, емоционален детачмент, висок економски статус, доминација и физичка сила. И покрај тоа што само релативно мал дел од мажи-

те можат целосно да ја живеат хегемоната мажественост, оние кои ги спроведуваат практиките што индицираат поседување токму вакви карактеристики, се тие кои одржуваат доминантна социјална позиција бидејќи меѓу мнозинството мажи, тие се прифаќаат како идеал (Connell & Messerschmidt, 2005).

Пред околу две децении, Кивел (Kivel, 1998) го предложи изразот „кутија за машкост“ за да го опише збирот на норми, или имплицитни правила и очекувања за она што е социјално прифатено однесување на мажите. Не може да се каже дека сите мажи ги интернализираат овие норми во целост, меѓутоа, како што покажуваат бројни студии (на пр. Neilman & Wallen, 2010; Ruble Martin, & Berenbaum, 2006; Skinner et al., 2018), повеќето адолесценти и мажи се свесни дека не само што биле поттикнувани, туку претрпувале и силен притисок да се однесуваат во согласност со овие очекувања. Постои солиден корпус на докази дека кога се однесуваат во согласност со машката родова норма, момчињата и мажите, генерално се евалуирани во попозитивно светло од девојките и жените. Со оглед на фактот дека особините кои ѝ се припишуваат на машкоста, особено на хегемоната се повисоко ценети од оние кои се третираат како типични за женственоста, како и тоа дека мажественоста претставува еден од столбовите врз кои се потпира доминантната социјална позиција на мажите над жените и над другите родови идентитети кои се сметаат за немашки, се очекува дека задоволството од животот треба да биде повисоко кај мажите кои во поголем степен се конформираат на традиционалната улога. Во согласност со ова очекување, една неодамнешна студија спроведена меѓу 48 нации, уште еднаш го потврди наодот од скоро сите слични емпириски истражувања што се спроведени во западните држави во последните две децении – дека мажите конзистентно само-известуваат повисока самодоверба од жените (Bleidorn et al., 2016). И покрај тоа што емпириските докази за ваквата поврзаност се само делумни (DiDonato & Berenbaum, 2013, Iwamoto, Liao & Liu, 2010), многу е веројатно, дека, особено за мажите, токму родовата типичност, наспроти нетипичноста, придонесува за повисока самодоверба и за поголемо задоволство од животот (Corby, Hodges, & Perry, 2007).

Паралелно со многуте добро документирани придобивки за психичката добросостојба кои произлегуваат од сообразувањето со машката родова норма (на пр. Kiselica, Benton-Wright, & Englar-Carlson, 2016), истражувачите во сферата на родовите перспективи на здравјето често предупредуваат и за опасните ефекти од идентификацијата со традиционалната маскулина идеологија (Ragonese, Shand, & Barker, 2019).

Најчесто спомнувани негативни ефекти поврзани со маскулината улога се притисокот за вклучување во ризични однесувања и насилство, рестрикциите во сферата на емоциите, како и стресот и анксиозноста кои произлегуваат од очекувањето за постигнување и одржување на социјалниот статус.

Низ процесот на родова социјализација, момчињата добиваат јасни пораки на споделувањето и изразувањето на одредени емоции или на барањето емоционална поддршка да гледаат како на немажествено однесување кое укажува на слабост или на беспомошност. Емпириските наоди јасно говорат дека придржувањето кон машката норма за емоционална контрола е силно поврзано со интерперсонално и емоционално исклучување (Burns & Mahalik, 2006, Ragonese, Shand, & Barker, 2019). Исто така, постојат индикатори дека практикувањето емоционална контрола може да ги намали сензитивноста и известувањето за сопствените депресивни симптоми (Iwamoto et al, 2013), но исто така, придонесува и за зголемена склоност кон консумација на алкохол, како механизам за справување со негативните емоции, вознемиреност и стрес. Со други зборови, на прекумерното користење алкохол може да се гледа како на еден вид обид за „самолечење“ поврзан со распространетата родова норма која налага дека мажите треба да бидат емотивно самодоволни и независни (Iwamoto et al, 2014; Uyet al, 2014).

Врските меѓу маскулиноста и користењето алкохол се многу покомплексни и сигурно не се сведуваат само на очекувањата за емоционална контрола. Консумирањето алкохол е исто така поврзано и со очекувањата за доминација, храброст, склоност кон авантури и палавост (Hussman, 2015; Silva et al, 2019) како и со скриптит за сексуалното освојување (Iwamoto, 2014). Овој скрипт, пак, тесно е поврзан со заземање аверзивен став кон употреба на кондоми, односно преземање повисок ризик со впуштање во незаштитен секс. Студиите, особено квалитативните, сугерираат дека избегнувањето кондоми во голема мера се должи и на маскулиниот идеал за сексуална перформанса, која би можела да биде нарушена. Оттука, незаштитениот секс е идентификуван како многукратен корелат на прифаќањето на хегемоната маскулина идеологија (Noar & Morokoff, 2002; Reidy et al, 2016).

Студиите откриваат и врски помеѓу хегемоната маскулиност и други однесувања ризични по здравјето, како што е пушењето. (Ng et al, 2007). Во некои култури, пушењето се асоцира со мажественоста низ посебно организирани религиозни церемонии, а многу пошироко, врската се воспоставува преку стратешки маркетиншки техники кои го портретираат пушењето како симбол на грубост, слобода и независност.¹ Иако маскулината конотација на употребата на тутун особено се нагласува во помалку развиените земји и меѓу пониските социоекономски слоеви, мажите во повеќе култури сè уште гледаат силна врска меѓу пушењето, физичката отпорност и сила, рационалноста и финансискиот успех (Bottorff, et al, 2014; Morrow, & Barraclough, 2010).

Ова истражување е обид да се адресираат наведените противречни ефекти на прифаќањето на нормите за машкост – повисоката самодоверба и задоволство од животот од една страна, наспроти засилениот стрес и

¹ Иако веќе забранети, рекламите на икониичните брендови Marlboro Man или Camel (со слоганот „там, каде што мажот припаѓа“) се примери за таквите пораки.

депресивност, како и прифаќањето на ризици по здравјето од друга. Фокусот е ставен на мажите во развојната фаза на раната зрелост (помеѓу 20 и 30 години), кога младите возрасни стануваат независни, истражуваат различни животни можности и тежнеат кон реализација на сексуална интимност. Врз основа на претходните наоди, се претпоставува дека конформирањето со нормите на машкоста има позитивни ефекти врз самодовербата и субјективната благосостојба, а во исто време, придонесува кон повисоко ниво на стрес, депресија и вознемиреност, пониско емоционално откривање и склоност кон здравствени ризици, како избегнување употреба на кондоми, консумација на тутун и на алкохол.

МЕТОД

Примерок

Примерокот е составен од 310 мажи, сите етнички Македонци од 20 различни градови во земјата (35% од Скопје), на возраст меѓу 20 и 30 години ($M = 24,5$; $SD = 2,85$).² Огромното мнозинство учесници се изјасниле како хетеросексуалци (93%), 1,5% изјавиле дека се идентификуваат како хомосексуалци, 1,5% како бисексуалци, а останатите не одговориле на ова прашање. Речиси половина (44,2%) се во романтична врска, 43,9% се сами (без партнер/ка), 9,4% се во брак и 2,6% не се изјасниле за овој статус. Повеќе од половината, 55,5% се вработени, 45,4% имаат завршено високо образование.

Инструменти

Вклучените инструменти беа преведувани по принципот на „вратена постапка“ (од англиски на македонски јазик, па повторно на англиски) од страна на независен професионален преведувач. Коефициентите на внатрешна конзистентност на сите инструменти за конкретниот примерок се претставени во делот *Резултати*.

Скратената верзија на **Инвентарот за конформирање со маскулините норми** (CMNI), наречена **CMNI-46**, предложена е од страна на Перент и Моради (Parent & Moradi, 2009), врз основа на ревизија на подолгата е развиена од Махалик и соработниците (Mahalik et al., 2003). Инструментот ја мери изразеноста на традиционалната хегемона маскулиност врз основа на степенот на конформирање со нормите за мажественост што преовладуваат во западната култура. Тој се состои од 9 супскали: *компетитивност, емоционална контрола, преземање ризици, прифаќање насилство, плејбој идентитет, независност (поттирање на себе си), примарност на работата, моќ над жените и хетеросексуално себепрезентирање*. Испитаниците одговараат на 46 ајтеми на 4-степен Ликертова скала, која се движи од 0 = воопшто не се согласувам до 3 = *сосема се согласувам*. Доказите за конвер-

² CMNI-46 е стандардизиран на примерок во кој доминираат студенти кои не се во врска, хетеросексуалци на возраст од околу 20 години кои живеат во САД.

гентната валидност на CMNI-46 се обезбедени главно преку корелациски анализи со другите мерки на мажественост (Mahalik, Talmadge, Locke, & Scott, 2005).

Скалата за **Спремност за споделување на емоциите (ESDS)** развиена од Снел и соработниците (Snell, Miller & Belk, 2013) се состои од 8 супскали, а секоја од нив има пет ајтеми. За ова истражување беа избрани само три супскали: споделување депресивност, анксиозност и страв. Тие се селектирани врз основа на релевантноста во дефинирањето на хегемоната маскулиност, односно, за да се измери спремноста за откривање на овие три емоции кои се сметаат за помалку „машки“ од останатите. На скала од 6 поени (од 0 - *никогаш* до 5 - *секогаш*), испитаниците ја соопштуваат својата подготвеност да ги споделат овие емоции со блиски лица. Понискиот скор означува пониска подготвеност за откривање на емоциите.

Скалата на депресија, стрес и анксиозност (DASS) е инструмент од 42 ајтеми создаден за мерење на трите поврзани негативни емоционални состојби на депресија, анксиозност и стрес (Lovibond & Lovibond, 1995). Неколку истражувања обезбедуваат поддршка за психометриската и за концептуалната основа на DASS, особено кога се задава на неклинички примероци.

Самопочитувањето на испитаниците е мерено со нашироко користената **Скала за самопочитување на Розенберг (RSE)**, која демонстрира добро утврдена симултана, предиктивна и конструкт валидност (Rosenberg, 1979), додека субјективната добросостојба е мерена со користење на мошне популарната **Скала за задоволство од животот (SWLS)** развиена и ревидирана од Павот и Динер (Pavot & Diener, 1993).

Тенденцијата кон преземање или непреземање ризици поврзани со здравјето е идентификувана врз основа на три индикатори. Тенденцијата за ризикување во однос на сексуалното здравје, како во поглед на не/спречување непланирана бременост, ХИВ инфекција и други сексуално преносливи болести, беше мерена со една од супскалите на **UCLA Мултидимензионалната скала за ставот кон кондомите**, која најдобро предвидува користење кондоми (Helweg-Larsen, & Collins, 1994). Степенот на зависност од никотин е мерен со **Скалата за зависности од цигари (CDS)** од Етер и соработниците, (Etter et al., 2003), а степенот на зависност од алкохол, е регистриран со помош на **AUDIT - тестот** за идентификација на злоупотреба на алкохол, развиен од Светската здравствена организација во 1982 година. Испитаниците, исто така, дадоа информации за нивното образование, брачен статус, сексуална ориентација и статусот на работен однос.

Постапка

Сите испитаници учествуваа доброволно во истражувањето, врз основа на претходно дадена информирана согласност, а за нивното учество не добиваа надомест. Учесниците одговорија на опишаните самоизвестувачки инструменти, кои ги задаваа претходно обучени студенти по психо-

логија, супервизирани од страна на авторот. Процесот на прибирање податоци се одвиваше во ноември 2019 година.

РЕЗУЛТАТИ

Во табела 1 се прикажани аритметичките средини, стандардните отстапувања, коефициентите на внатрешна конзистентност (заедно со бројот на ајтеми) и вредностите на Shapiro-Wilk тестот на нормалност на дистрибуција за вклучените скали, заедно со супскалите на CMNI-46. Сите инструменти имаат задоволителни коефициенти на релијабилност, освен супскалата *моќ над жените* чија внатрешна хомогеност е нешто под критичната вредност од 0,60.³

Табела 1. Deskriptivни вредности за конформираност со масулини норми, субјективна добросостојба, самопочитување, емоционално споделување и различни мерки на преземање ризици (N = 310)

	M	X_{min} - X_{max}	oncez	SD	α -coef	n	Shapiro -Wilk
CMNI 46 - Конформираност со маскулини норми	64.22	0-138	16-106	13.56	0,65	46	0,99
<i>Компетитивност</i>	10,73	0-21	0-18	3,29	0,65	7	0,97**
<i>Емоционална контрола</i>	9,18	0-18	0-18	3,54	0,75	6	0,94**
<i>Преземање ризици</i>	7,15	0-15	0-15	2,89	0,62	5	0,97**
<i>Насилност</i>	6,86	0-18	0-18	3,84	0,61	6	0,97**
<i>Плејбој идентитет</i>	4,56	0-12	0-12	3,09	0,78	4	0,94**
<i>Независност (потпирање на себе си)</i>	6,38	0-15	0-15	2,86	0,67	5	0,98**
<i>Примарност на работата</i>	4,77	0-12	0-12	2,69	0,79	4	0,97**
<i>Моќ над жените</i>	4,81	0-12	0-12	2,39	0,56	4	0,95**
<i>Хетеросексуално себепрезентирање</i>	9,86	0-18	0-18	5,03	0,77	6	0,97**
DASS- Скала на депресивност, стрес и анксиозност	24,31	0-126	0-94	19,06	0,95	42	0,89**
<i>Депресивност</i>	6,69	0-37	0-42	7.39	0.92	14	0,95**

³ Со оглед на малиот број ајтеми, што веројатно е главен извор на пониската хомогеност, релијабилноста на оваа супскала сепак се третира како прифатлива и таа е вклучена во анализата.

<i>Анксиозност</i>	6,66	0-31	0-42	5.84	0.90	14	0,97**
<i>Стрес</i>	10,72	0-37	0-42	7.95	0.93	14	0,89**
RSE - Розенбергова скала на самодоверба	55,23	10-70	26-70	9,16	0,76	10	0,96**
SWLS - Скала за задоволство од животот	23,44	5-35	5-35	6,32	0,83	5	0,98**
ESDS - Спременост за споделување на емоциите	36,80	0-75	0-59	16,33	0,94	15	0,99
Мултидименз. скала за ставот кон коңдомите	22,37	8-56	10-56	10,15	0,74	8	0,92**
AUDIT - тест за иден. на злоупотреба на алкохол	15,73	10-70	10-32	3,91	0,77	10	0,91**
CDS - Скалата за зависности од цигари	16,78	0-60	0-59	20,17	0,88	12	0,76**

** P<0.01

На табела 2 се прикажани корелациите помеѓу варијаблите вклучени во истражувањето. Како што се гледа, самодовербата и задоволството од животот се поврзани само со мал број норми кои ја дефинираат мажественоста, но не и со општиот скор на конформирање. Овие два аспекти на добросостојбата се повисоки кога прифаќањето на *хетеросексуалното себепрезентирање* е повисоко и кога *независноста* е пониска. Задоволството од животот е исто така позитивно поврзано со *преземањето ризик* и *примарноста на работата*. Резултатите сугерираат дека за оваа возрастна група мажи, депресијата, анксиозноста и стресот се поврзани со вкупниот скор на CMNI-46, особено заради врските со *независноста* и одржувањето на *имидот на плејбој* и на *моќ над жените*. Очекувано, постои висока корелација помеѓу подготвеноста да се споделуваат емоции со родовата конформираниост ($r = -0,30$), кои произлегуваат од аспектите *потреба за емоционална контрола*, *независност*, *преземање ризик* и *инволвираност во насилство*.

Согласно наодите, негативниот став кон употреба на коңдоми е однесување поврзано со најширок спектар на норми на хегемона маскулиност. Всушност, тој не е поврзан само со аспектот на емоционална контрола, примарноста на работата и независноста, додека пак највисоките корелации за оваа возрастна група испитаници се регистрирани со нормите за одржување *моќ над жените* и *хетеросексуалното самопрезентирање*.

Пушењето и употребата на алкохол се исто така во корелација со целокупниот CMNI- конструкт, а единствениот споделен аспект на маскулиност што ги поддржува овие две навики е нормата *емоционална конт-*

рола, која не учествува во преземањето сексуални ризици. Корелациите презентирани на *табела 2* исто така сугерираат дека консумацијата на алкохол е пошироко поврзана со различните аспекти на машкоста отколку навиката за пушење цигари. Нормите што ја дефинираат мажественоста преку подготвеноста да се преземаат ризици, насилно да се реагира и да се третираат жените како сексуални објекти, позитивно се поврзани со злоупотребата на алкохол.

Генерално, наодите откриваат и дека нормите кои имаат најмала споделена варијанса со добросостојбата и здравствено ризичните однесувања, се *компетитивност* (поврзана само со негативниот став кон употреба на кондом) и *примарност на работата* која пак е поврзана само со задоволство од животот.

Табела 2. Корелации помеѓу конформираноста со маскулините норми и нејзините аспекти со субјективната благосостојба, самопочитувањето, емоционалното споделување и различните форми на ризици

Конф. со маск. норми	Компe-тит.	Емоц. конт.	През. ризици	Насилност	Плејбој идентитет	Примарност на работата	Независност	Моќ над жени.	Хетеросек. самопрез.	
Самопочитување	0,01	0,09	-0,05	0,05	-0,05	-0,11	0,02	-0,18**	0,03	0,13*
Задовол. од животот	0,06	0,06	-0,11	0,14*	-0,04	-0,07	0,14*	-0,21**	0,10	0,14*
Депресивност	0,18**	0,08	0,09	-0,02	0,05	0,20**	-0,03	0,18**	0,07	0,02
Анксиозност	0,20*	0,07	0,14*	-0,02	0,03	0,13*	0,02	0,22**	0,15**	-0,02
Стрес	0,15**	0,08	0,06	-0,03	0,04	0,14*	-0,02	0,20**	0,18*	0,05
Емоц. сподел.	-0,30**	-0,03	-0,43**	-0,17**	-0,13*	-0,13*	0,02	-0,25**	-0,04	-0,06
Нег. став за кондом	0,33**	0,12*	0,00	0,14*	0,16**	0,23**	0,04	0,07	0,34**	0,25**
Конс. алкохол	0,24**	0,12*	0,12*	0,14*	0,12*	0,34**	0,02	0,06	0,02	-0,01
Конс. цигари	0,13*	0,05	0,14*	0,17*	0,03	0,02	0,04	0,17**	0,06	0,01

**P < 0,01; *P < 0,05

Дискусија

Наодите од ова истражување упатуваат на тоа дека од гледна точка на психолошка добросостојба, придржувањето кон маскулините норми може да има и позитивни и негативни исходи. Деталната слика уште еднаш ја потврдува потребата од избегнување на тоа, при испитување на ефектите од притисокот за родово конформирање врз здравјето на мажите, да се користи само вкупниот CMNI-46 скор, затоа што таквиот пристап ги занемарува покомплексните односи помеѓу специфичните барања пропишани со нормите и генералната добросостојба (Gerdes & Levant, 2018). Ова е особено важно, ако се земе предвид дека овие различни аспекти на маскулиноста имаат различни значења и различен степен на социјална поддршка во различни културни контексти.

Така, спротивно на поставената хипотеза која произлезе од претходни наоди во други културни средини, ниту самодовербата ниту задоволството од животот не се поврзани со вкупниот CMNI-46 скор. Сепак, добросостојбата расте кога растат приврзаноста кон *приматот на работата* и *хетеросексуалното себепрезентирање*. Од друга страна, *независноста* како аспект на конформирањето е негативно поврзана и со самодовербата, со задоволството од животот и со тенденцијата за споделување на емоциите, а позитивно е поврзана со депресивноста, анксизноста и стресот и со пушењето. Тоа значи дека за оваа возрастна група и културното окружување и родово произлезеното очекување самостојно да се носат со сите животни проблеми, носи највисоки ризици по општата добросостојба. Овој кластер на корелации е усогласен со наодите од неколку претходни студии кои укажуваат на полошо ментално здравје кај мажите кај кои склоноста кон потпирање исклучиво на себе си е високо изразена (Milner, et al., 2018, Milner, Shields & King, 2019; Rice, Fallon & Bambling, 2011).

Освен независноста, друг аспект со јасни негативни последици врз добросостојбата на мажите е сообразувањето *со идентитетот на плејбој*, кој главно означува тенденција кон сексуално освојување и преференција на што повеќе сексуални партнерки. Како што е потврдено и во други студии (Burn & Ward, 2005; Iwamoto, 2014), прифаќањето на оваа норма резултира со зголемена употреба на алкохол, избегнување кондоми, но и со повисока депресивност, стрес и анксиозност.

Во согласност со неколку други истражувања, прифаќањето на *преземање ризици* како норма, генерира спектар на различни наоди. Во ова истражување се утврди дека *преземањето ризици* како норма е поврзано со зголемена употреба на алкохол и цигари и негативен став кон употреба на кондом. Дополнително, тие кои се посклони кон преземање ризици, се помалку отворени за споделување емоции, но истовремено, се позадоволни од животот. Слично на ова, во неколку други студии, преземањето ризик се покажало како норма поврзана со храброст, издржливост, но и со сексуално агресивно однесување и злоупотреба на супстанции (Gerdes &

Levant, 2018). Дефинирањето на маскулиноста преку подготвеноста да се преземаат ризици, во контекст на актуелната пандемија, може да се третира како дополнителна сериозна потенцијална опасност по здравјето на мажите и на нивните блиски.

Ова истражување, освен што јасно ја потврди потребата од анализа на различните аспекти на маскулиноста врз однесувањето на мажите, сугерира и дека за оваа возрасна категорија, хегемоната маскулиност носи повеќе потенцијална и реална штета отколку бенефит. Во таа смисла, согласно опсервацијата на Кауфман (Kaufman, 1994), мажите ја плаќаат цената, која патем и не е така банална, за начинот на кој научиле да ја отелотворуваат и да ја практикуваат моќта. Од друга страна, наодите упатуваат и на можноста да се прави разлика во ефектите на различните аспекти на традиционалната мажественост, а тоа истовремено овозможува прилика за целисходно редефинирање на оние кои генерираат негативни последици, истовремено повикувајќи ги на социјална одговорност креаторите на политиките, особено во сферата на образованието.

Ограничувања

Две најсериозни ограничувања на ова истражување се дека станува збор за експлораторен нацрт, лишен од теоретски модел кој се тестира, како и тоа дека примерокот, и покрај тоа што е доволно голем и релативно хетероген од гледна точка на социодемографски карактеристики, сепак е пригоден, а со тоа потенцијално пристрасен.

Литература:

- BLEIDORN, W., ARSLAN, R. C., DENISSEN, J. J. A., RENTFROW, P. J., GEBAUER, J. E., POTTER, J., & GOSLING, S. D. (2016). Age and gender differences in self-esteem—A cross-cultural window. *Journal of Personality and Social Psychology*, 111(3), pp. 396–410. doi.org/10.1037/pspp0000078.
- BOTTORFF, J. L., HAINES-SAAH, R., KELLY, M. T., OLIFFE, J. L., TORCHALLA, I., POOLE, N., ...PHILLIPS, J. C. (2014). Gender, smoking and tobacco reduction and cessation: A scoping review. *International Journal for Equity in Health*, 13(1), pp. 1–15. doi.org/10.1186/s12939-014-0114-2.
- BURN, S. M., & WARD, A. Z. (2005). Men's conformity to traditional masculinity and relationship satisfaction. *Psychology of Men & Masculinity*, 6(4), pp. 254–263.
- BURNS, S.M. & MAHALIK, JR. (2006). Physical health, self-reliance, and emotional control as moderators of the relationship between locus of control and mental health among men treated for prostate cancer. *Journal of Behavioral Medicine*, 29, pp. 561–572.

- CONNELL, R. W. (2005). *Masculinities* (2nd ed.). Berkeley: University of California Press.
- DiDONATO, M. D., & BERENBAUM, S. A. (2013). Predictors and consequences of gender typicality: The mediating role of communality. *Archives of Sexual Behavior, 42*, pp. 429–436. doi.org/10.1007/s0508-012-9955-1.
- GERDES, Z. T., LEVANT, R. F. (2018). Complex relationships among masculine norms and health/well-being outcomes: Correlation patterns of the conformity to masculine norms inventory subscales. *American Journal of Men's Health, 12*(2), pp. 229–240.
- CORBY, B. C., HODGES, E. V., & PERRY, D. G. (2007). Gender identity and adjustment in Black, Hispanic, and White pre-adolescents. *Developmental Psychology, 43*, pp. 261-266.
- ETTER, J.F., LEHOUEZEC, J., & PERNER, T.V. (2003). A self-administered questionnaire to measure addiction to cigarettes: The Cigarette Dependence Scale. *Neuropsychopharmacology, 28*(2), pp. 359-70.
- HELWEG-LARSEN, M., & COLLINS, B. E. (1994). The UCLA Multidimensional Condom Attitudes Scale: Documenting the complex determinants of condom use in college students. *Health Psychology, 13*, pp. 224-237.
- HEILMAN, M. E., & WALLEN, A. S. (2010). Wimpy and undeserving of respect: Penalties for men's gender-inconsistent success. *Journal of Experimental Social Psychology, 46*, pp. 664-667. doi:10.1016/j.jesp.2010.01.008
- HUSSMAN, J. (2015). 'Drink like a man': How gender roles impact alcohol use among emerging adults in Canada. *Political Science, Corpus ID: 85524059*,
Retrieved from <https://www.semanticscholar.org/paper/%60Drink-Like-a-Man%27%3A-How-Gender-Roles-Impact-Alcohol-Hussman/93147a00d5ff3db1039e7b5bab6ee62dd43233d7>
- IWAMOTO, D.K., LIAO, L. & LIU, W.M. (2010). Masculine norms, avoidant coping and depressive symptoms among Asian American men. *Psychology of Men and Masculinity, 11*, pp. 15–24.
- IWAMOTO, D.K. GORDON, D., OLIVEROS, A., PEREZ CABELLO, A., BRABHAM, T, LANZA, S & DYSON, W. (2013). The Role of Masculine Norms and Informal Support on Mental Health in Incarcerated Men. *Psychology of Men and Masculinity, 13*(3), pp. 283–293.
- IWAMOTO, D. K., CORBIN, W., LEJUEZ, C., AND MACPHERSON, L. (2014). College men and alcohol use: Positive alcohol expectancies as a mediator between distinct masculine norms and alcohol use. *Psychology of Men and Masculinity, 15*(1), pp. 29–39.
- JEWELL, J. A., & BROWN, C. S. (2014). Relations among gender typicality, peer relations, and mental health during early adolescence. *Social Development, 23*, pp. 137-156. doi:10.1111/sode.12042

- KAUFMAN, M. (1994). *Men, feminism, and men's contradictory experiences of power*. In H. Brod and M. Kaufman (Eds.), *Research on men and Masculinities Series: Theorizing masculinities* (pp. 142-164). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc.
- KISELICA, M. S., BENTON-WRIGHT, S., & ENGLAR-CARLSON, M. (2016). Accentuating positive masculinity: A new foundation for the psychology of boys, men, and masculinity. In Y. J. Wong & S. R. Wester (Eds.), *APA handbook of men and masculinities* (pp. 51-79). Washington, DC: American Psychological Association.
- KIVEL, P. (1998). *Men's work: How to stop the violence that tears our lives apart*. Center City, MN: Hazelden Publishing.
- LOVIBOND, S.H. & LOVIBOND, P.F. (1995). *Manual for the Depression Anxiety & Stress Scales*. (2 Ed.) Sydney: Psychology Foundation.
- MATUD, M. P., BETHENCOURT, J. M., & IBÁÑEZ, I. (2014) Relevance of gender roles in life satisfaction in adult people, *Personality and Individual Differences*, 70, pp. 206-211.
- MAHALIK, J.R., LOCKE, B.D., LUDLOW, L.H., DIEMER, M.A., SCOTT, R.P.J., GOTTFRIED, M., & FREITAS, G. (2003). Development of the Conformity to Masculine Norms Inventory. *Psychology of Men and Masculinity*, 4, pp. 3-25. doi:10.1037//1524-9220.4.1.3
- MAHALIK, J.R., TALMADGE, W.T., LOCKE, B.D., & SCOTT, R.P.J. (2005). Using the Conformity to Masculine Norms Inventory to work with men in a clinical setting. *Journal of Clinical Psychology*, 61, pp. 661-674. doi:10.1002/jclp.20101.
- MILNER A., KAVANAGH A., KING T., CURRIER D. (2018). The influence of masculine norms and occupational factors on mental health: Evidence from the baseline of the Australian longitudinal study on male health. *American Journal of Men's Health*, 12(4), pp. 696-705.
- MILNER, A., SHIELDS, M. & KING, T. (2019). The Influence of Masculine Norms and Mental Health on Health Literacy among Men: Evidence From the Ten to Men Study. *American Journal of Men's Health* 13(5), doi: 10.1177/1557988319873532.
- MORROW, M., AND BARRACLOUGH, S. (2010). Gender equity and tobacco control: Bringing masculinity into focus. *Global Health Promotion*, 17/1, pp. 21-8.
- NG, N., WEINEHALL, L., AND ÖHMAN, A. (2007). 'If I don't smoke, I'm not a real man' - Indonesian teenage boys' views about smoking. *Health Education Research*, 22(6), pp. 794-804.
- NOAR, S.M., AND MOROKOFF, P.J. (2002). The relationship between masculinity ideology, condom attitudes, and condom use stage of change: A structural equation modeling approach. *International Journal of Men's Health*, 1(1), pp. 43-58.

- PARENT, M. C., & MORADI, B. (2009). Confirmatory factor analysis of the Conformity to Masculine Norms Inventory and development of the Conformity to Masculine Norms Inventory-46. *Psychology of Men & Masculinity, 10*, pp. 175–189. doi:10.1037/a0015481.
- PAVOT, W., & DIENER, E. (1993). Review of the Satisfaction with Life Scale. *Psychological Assessment, 5*, pp. 164-172.
- RAGONESE, C., SHAND, T., & BARKER, G. (2019). *Masculine Norms and Men's Health: Making the Connections*. Washington, DC: Promundo-US.
- REIDY, D. E., BROOKMEYER, K. A., GENTILE, B., BERKE, D. S., AND ZEICHNER, A. (2016). Gender Role Discrepancy Stress, High-Risk Sexual Behavior, and Sexually Transmitted Disease. *Archives of Sexual Behavior, 45*(2), pp. 459–465.
- RICE S., FALLON B., BAMBLING M. (2011). Men and depression: The impact of masculine role norms throughout the lifespan. *The Australian Educational and Developmental Psychologist, 28*(2), pp. 133–144.
- ROSENBERG, M. (1979). *Conceiving the Self*. New York: Basic Books.
- RUBLE, D. N., MARTIN, C. L., & BERENBAUM, S. A. (2006). *Gender development*. In W. Damon & R. M. Lerner (Series Eds.) & N. Eisenberg (Vol. Ed.), *Handbook of child psychology: Vol 3. Social, emotional, and personality development* (pp. 858-932). Hoboken, NJ: Wiley.
- SILVA, T.S., CHRISTINO, J.M.M., MOURA, L.R.C., MORAIS, V.H.F. (2019). Gender and Alcohol Consumption among Young people: Evaluation and Validation of Conformity to Masculine Norms Inventory. *Cien Saude Colet., 24*(9), pp. 3495-3506.
- SKINNER, O.D., KURTZ-COSTES, B, WOOD, D. & ROWLEY, S.J. (2018). Gender Typicality, Felt Pressure for Gender Conformity, Racial Centrality, and Self-Esteem in African American Adolescents, *Journal of Black Psychology, Vol. 44*(3), pp. 195 –218.
- SNELL, W. E., JR., MILLER, R. S., & BELK, S. S.. (2013). The Emotional Self-Disclosure Scale (ESDS). *Measurement Instrument Database for the Social Science*. Retrieved November 10th 2019 from www.midss.ie
- UY, P. J., MASSOTH, N. A., AND GOTTDIENER, W. H. (2014). Rethinking male drinking: Traditional masculine ideologies, gender-role conflict, and drinking motives. *Psychology of Men and Masculinity, 15*(2), pp. 121–128.